

BALUWA YA PAOLO KWA WAEFESO ULONGOZI

Baluwa kwa Waefeso yawandikagwa chalumwe na baluwa kwa Wakolosai mo mhilimo wa 60 AD. Awandike etambalisa mwenye ni msigilwa Paolo (1:1). Wasomile walozize wazumila kugamba Paolo awawandikilaga Waefeso hata hegu kaswesa ndamsa za chimntu ziwoneke mwa Wakolosai. Vyadahika luhosa ulo nulo lungigwe lujenyele mgati mwa mabunga masiku ya Wazumile Kulisito mwe ntendele izo. Iviya Paolo atambalisa kugamba endaga mwe chifungo umo akawandika ibaluwa (3:1, 4:1, na 6:20). Paolo egalaga ibaluwa na Titiko mwe ntambo yawo kutalamkila bunga dya wamzumile Kulisito uko Efeso (6:21-22).

Efeso wendaga mzi ukulise na wikalo mkulu wa Walumi mwe ntendele za mgati mwe isi ya Asiya. Efeso wendaga mzi umanyikise kwa nyumba za kuvikila na kudamanya milungu ya Chigiliki ikwitangwa Atemi (Ntendwa 19:23-31). Bunga dya wamzumile Kulisito uko Efeso dyakongaga kwa nguvu mna nyumani niyo dya-hola (ugubulo 2:1-7).

Paolo atambalisa mwe nusu ye baluwa ino ivyo Chohile asagule wantu wakwe na kuwambula kulaila mwa masa yawo kujinkila Yesu Kulisito. Aliganya bunga dya wamzumile Kulisito enga mwili na Kulisito enga mtwi saviya zengo na Kulisito enga yuwe kulu dya

hempembe. Mwe nusu ya kaidi ye chitabu chakwe Paolo alavya malagizo ya wikazi wa Chikulisito.

Vimndani

Mwe sula ya 1:1-2 Paolo etambalisa mwenye na kuwalamsa Waefeso.

Ukajika atambalisa umbuya wa bunga dya wamzumile Kulisito na Kulisito (1:3-3:21).

Ukajika Paolo awandika ivyo wakulisito wakugwa wekale (4:1-6:20).

Uhelo Paolo alavya utapita wa kubindiliza.

¹ Miye Paolo, msigilwa ywa Kulisito Yesu, mweviya Chohile aungile, nawawandikilani nyuwe wantu wa Chohile uko Efeso, mwiwakanuni mo kulungana na Kulisito Yesu. ² Chawaungilani wedi na utondowazi kulaila kwa Chohile Tati yetu na Zumbe dyetu Yesu Kulisito.

Ujimbiko wa Chimuye mwa Kulisito

³ Atogolwe Chohile ise dya Zumbe ywetu Yesu Kulisto! Achijimbike majimbiko yose ya chimuye kwembingu kwa sila ya kulungana kwetu na Kulisito. ⁴ Umo isi hainati kumbwa, Chohile kachisagula chitende wantu wakwe kwa sila ya kulungana kwetu na Kulisito, chani chitende wakukile na hewena lema kulongozi kwakwe. Kwa chausa cha ungi wakwe, ⁵ Chohile aungaga kale kukongela nkongo kuchizumila suwe kutenda wanawe kwa sila ya Yesu Kulisito. Adamanyaga ivyo kwa kunga kwakwe. ⁶ Elo, chintogole Chohile kwa chausa cha wedi wakwe mkulu achinkile bule kwa sila ya Mwanawe akunga! ⁷ Kwa sila ya sakame ya Kulisito, suwe

chilekeilwa, nuko kugamba masa yetu yasuntwa. Vino Chohile kalagisa ulozo wa wedi wakwe, ⁸ kachinkisa

Kwa ubala na umanyi wose. ⁹ Chohile kadamanya chiya aungile, niyo achigambila mzungu wakwe wefimize, udyā aungaga aujese kwa sila ya Kulisito. ¹⁰ Mzungu udyā ukunga uchinte kwa chipindi chikigwe, waunga kuchisanya vyumbe vyose vikutenda, kwembingu na mwe isi, vikale mwe ulongozi wa Kulisito.

¹¹ Chohile kadamanya chila chintu kutongela mzungu na kunga kwakwe. Uyo kachisagula kwa sila ya kulungana kwetu na Kulisito, chani chitende wantu wakwe. ¹² Elo, suwe chilongole kutenda na msuhi mwa Kulisito, chitogole ukulu wa Chohile!

¹³ Nyuwe nanywi, namuwiva ulosi wa chindedi nuko kugamba Mbuli Yedi iwegaileni wambulwa, niyo mwamzumila Kulisito, Chohile naye awafamikaga kwa kuwenka yudya Muye Ukukile agambaga nawenke, chani mlagise kugamba nyuwe mwi wakwe. ¹⁴ Uyu Muye ni ukombola wa kuhokela yadya yose Chohile alongaga ni ulisi wa wantu wakwe, mbuli ino yachilongela kugamba Chohile nawakombole vitendese wadya awakwe wose. Chiutogole ukulu wakwe.

Malombezo ya Paolo

¹⁵ Kwa ivyo, kukongela nize nive uzumizi wenyu kwa Zumbe Yesu, na kuwaunga kwenyu wantu wa Chohile wose, ¹⁶ silekile kumhongeza Chohile kwa chausa chenyu. Nawakumbukani

mwa malombezo yangu, ¹⁷ namlombeza Chohile ywa Zumbe dyetu Yesu Kulisito, Tate mta ukulu, awenkeni muye wakwe chani mtende na ubala na ugubulo mdahe kummanya vyedi. ¹⁸ Namlombeza Chohile aigubule imyoyo yenyu mdahe kumanya udyā msuhi awetangileni no ukuka mkulu wa yadyā nawalisi wantu wakwe, ¹⁹ mdahe kumanya ivyo udahi wakwe wili mkulu vitendese kwetu suwe chikuzumila. Udahi uwo ukudamanya ndima mndani mwetu waligana na nguvu yakwe nkulu itendese, ²⁰ imuyuse Kulisito, niyo amwika ntendele ya kulume hantu ho uzumbe kwembingu. ²¹ Uko Kulisito natende chilongozi ywa maseuta wose, wata uzumbe wose, wata nguvu wose na udahi wose na mlanga mwe chila zina dya mntu hegu mpepo ikudaha kutenda mwe isi ino na mwe isi ikwiza. ²² Chohile kamwinka Kulisito Uzumbe mwe bunga dya wazumizi dyose na kumtenda mkulu ywa vintu vyose. ²³ Bunga dya wazumile ni mwili wa Kulisito, na uhelo wakwe ni yudya akukomeleza vintu vyose chila hantu.

2

Kulaila mwe file kubula koujima

¹ Nyuwe namwisaviya wabanike chimuye kwa chausa cha wavu na masa yenyu. ² Mwendaga mkekala kutimila vihiye vya mwe isi ino, niyo mwatenda mwamtimila mkulu ywa mpepo wata udahi wo ulanga, mpepo zikutenda maseuta wa wantu hewekumwiva Chohile. ³ Suwe naswi chose nachi saviya wowo nachikala kutimilana na tama zetu ze isi na kudamanya du mbuli ziya

zikuwagiza mili na umanyi wetu. Suwe saviya wowo, chikolwa chiwagilwa ni maya ya Chohile.

⁴ Mna Chohile ni mta mbazi zilozize. Kachungisa. ⁵ Hata hegu nachibanika chimuye kwa chausa cha masa, kachitenda wajima hamwenga na Kulisito, kwa mbazi za Chohile nyuwe mwambulwa. ⁶ Kwa kuhangana na Kulisito Yesu, Chohile nakachuyusa hamwenga na uyo, kachitenda chikale hamwenga na uyo kwembingu. ⁷ Nivyo aungile kuwalagisa uko kukwitwa ukulu ukulise wa mbazi zakwe achinkile kwa chisekwesekwe mo kulungana kwetu na Kulisito Yesu. ⁸ Kwaviya kwa mbazi za Chohile mwambulwa kwa sila ya uzumizi. Mbuli ino haikulawana na nyuwe wenye, mna ni jeleko dya Chohile. ⁹ Naho haikulawana na ntendwa zenyu wenye, mntu anasekweduvya. ¹⁰ Suwe chivyumbe vyakwe Chohile, na kwa kulungana na Kulisito Yesu kachumba kwa kwikala wikazi wa kudamanya yedi achikiye chiyadamanye.

Umwe mwa Kulisito

¹¹ Elo, Kumbukani aho kale nyuwe kwa kolwa mwendaga wantu wa si ntuhu, mkwi-tangwa, “hewejeligwe ngasu” ni wadya wakwe-tanga, “wajeligwe ngasu,” ivyo vyadamanywa mwe mili yawo kwa mikono ya wantu, kulag-isa kugamba ni wantu wa Chohile. ¹² Naho kumbukani, chipindi chiya nyuwe nahamum-manyize Kulisito. Namwesimana na wantu wa Izulaeli naho nahemwi wantu wasagulwe ni Chohile. Nahemwimuli mwe malagano yadya alongaga. Nahemwina msuhi naho saviya wantu hemwimanyize Chohile hano he isi.

¹³ Nyuwe namwihale, mna vino haluse, kwa kulungana kwenyu na Kulisito Yesu, mwihajihi kwa sila ya sakame ya Kulisito. ¹⁴ Kwaviya Kulisito mwenye kachigaila utondowazi kwa kuwatenda Wayahudi na sawo Wayahudi kutenda wamwe. Kwa kuulavya ntambiko umwili wakwe mwenye kausa unkondo mgati mwawo nawikale saviya chiwambaza nachikawapagula na kuwatenda wasekwivana. ¹⁵ Nakausa idya isigilizi hamwenga na miko yakwe, chani kulawana na nkolo izo mbili aumbe lukolo lumwenga luhya mo umwe ivyo vigale utondowazi. ¹⁶ Kulisito kausa unkondo wawo kwa kubanika mo msalaba, niyo alunganya nkolo izo zitende saviya mwili umwenga na kuziivanya na Chohile. ¹⁷ Ivyo, Kulisito nakeza akalonga mbuli zedi za utondowazi kwenyu nyuwe wantu sawo Wayahudi mwendaga hale na Chohile, na kwa wayahudi wadya wendaga haguhi na Chohile. ¹⁸ Kwa sila yakwe, suwe chose Wayahudi na sawo Wayahudi, china uwagila wa kumwitila Tate mwe muye umwe.

¹⁹ Elo, nyuwe hamwi wajeni naho, hegu wakuse. Nyuwe mwi wakaya hamwenga na wantu wa Chohile, naho ni wantu wa lukolo lwa Chohile. ²⁰ Nyuwe naho mwi saviya zengo mwe msingi wikigwe ni wasigilwa na wawoni, naye Kulisito Yesu mwenye nuyo ekale saviya yuwe dya mwe mpembe dikusinyiswa kutoza idizengo dyose. ²¹ Uyo nuyo akudilunganya zengo dyose na kudikuza ditende nyumba ikukile kwa chausa cha Zumbe. ²² Mo kulungana na Kulisito, nyuwe naywi mwazengwa hamwenga na wose watuhu,

mtende wikazi wa Chohile kwa sila ya muye wakwe.

3

Ndima ya Paolo kwa sawo Wayahudi

¹ Elo, miye Paolo, mfungwa kwa kum-sankanila Kulisito Yesu, kwa chausa chenyu nyuwe sawo Wayahudi, namlombeza Chohile. ² Ichindedi mwiva viya Chohile anifile mbazi, niyo aninka ndima yakudamanya kwa chausa chenyu. ³ Chohile kanigubwila mzungu wakwe wefisize. Mbuli ino siilonga hadodo mwe baluwa, ⁴ nanywi mkasoma mbuli zangu nam-manye viya humanya mzungu wa Kulisito we-fizize. ⁵ Aho kale wantu hawagambilwe vyefiso ivyo mna haluse Chohile kawagubwila wasigilwa na wawoni wakwe wakukile kwa sila ya Muye Ukukile. ⁶ Chefiso chenye ni chino kwa sila ya Mbuli Yedi ya Kulisito wantu sawo Wayahudi wahokela ntendele yawo hamwenga na Wayahudi mwe udyā ujimbiko wa Chohile wowo ni vitago vyo mwili udyā, naho watenda hamwenga mwe viya alongaga Chohile, adamanye Chohile kwa sila ya Kulisito Yesu.

⁷ Miye sitendwa mndima ywa Mbuli Yedi ya Kulisito kwa ntunyo ya mbazi za Chohile, aninkile mpituko za udahi wakwe. ⁸ Miye ni mdodo kujinka wantu wose wa Chohile mna kaninka mbazi zakwe, chani niwagambile wantu sawo Wayahudi ugoli wakwe Kulisito hewikuhimika, ⁹ naho niwagambile wantu wose vyedi viya umzungu ukuchinta, udyā wafiswaga

mwa Chohile kukongela chikale, mumbi ywa vintu vyose, ¹⁰ chani haluse, kwa sila ya wazumizi wose mwa Kulisito, maseuta na wose wata udahi wakutenda kwembingu wabunkule umanyi wa Chohile wihengi. ¹¹ Chohile adamanyaga imbuli iyo kutimilana na kunga kwakwe kwa mazuwa yose adamanye kwa sila ya Kulisito Yesu Zumbe dyetu. ¹² Elo mo kulungana kwetu na Kulisito na kwa kumzumila hechina woga kubula mwa meso ya Chohile hechina nkama ya kulemelwa. ¹³ Elo nawalombezani kwa Chohile msekufa chevu kwa viya masulumizo hwinkwa ni kwa ukuka wenyu.

Kunga kwa Kulisito

¹⁴ Elo namfikila madi Tate kumlombeza, ¹⁵ uyo nuyo nkongelo ya nkolo zose mwe isi na kwembingu. ¹⁶ Namlombeza Chohile, vikuligana na ugoli wa utondowazi wakwe, awenkeni kwa udahi wa Muye wakwe, nguvu ya kutenda mtoge mndani mwenyu, ¹⁷ uyo Kulisito akwikala mwe myoyo yenyu kwa uzumizi. Namlombeza chani mtende na maizi na msingi mwe ungi, ¹⁸ vinatende mdahe kumanya hamwenga na wantu wose wa Chohile viya kunga kwa Kulisito kukwenela kwa wangalamu na utali, kwa chimo na lwina. ¹⁹ Naho mmanyeye kunga kwa Kulisito kujinkile umanyi wose, mchintise saviya Chohile eli.

²⁰ Elo, Chohile uyo kwa nguvu yakwe ikudamanya ndima mndani mwetu, adaha kudamanya mbuli zikulise zikujinka chikudaha kulombeza hegu kufanyanya. ²¹ Atunywe mwe

nyumba nkulu ya Chohile na mwa Kulisito Yesu, mwe vyeleko vyose kwa mazuwa yose! Taile

4

Umwe mo mwili wa Kulisito

¹ Elo, miye mfungwa kwaviya namdamanyiza Zumbe, naweilani mwikale wikazi ukuligana nevyo mwitangilwe. ² Mnyanyahale mazuwa yose, mtende wahoile na wata kugoja, mji-jimizane wenye kwa wenye kwa kungana.

³ Hikilizani kwika umwe ukwigalwa ni Muye Ukukile kwa kwika utondowazi ukuwaikani hamwenga. ⁴ Kuna mwili umwenga wa Kulisito na Muye Ukukile umwenga, saviya msuhi mwi-tangilwe ni Chohile ni umwenga. ⁵ Kuna Zumbe yumwenga na uzumizi umwenga na ubatizo umwenga. ⁶ Kuna Chohile yumwenga na Tati ywa wose, yudya ekulanga kwa wose atenda ndima mwe wose na emwe wose.

⁷ Naho chila yumwenga ywetu kenkigwa wedi kuligana na viya aungile Kulisito kumwinka.

⁸ Saviya viwandikwe, “Eze enuke kulanga kwembingu vitendese, kaguha mateka, naho kawenka wantu ntunyo”. ⁹ Elo, ikagambigwa “Nakenuka kulanga”, nivyo mbwani? Vikulongwa nikugamba nkongo nakasela kubula hasi vitendese he isi. ¹⁰ Ivyo uyo aseile hano he isi nuyo aitile kulanga kwezimbingu zose chani achintize vyose.

¹¹ Nuyo awatendile watuhu watende wasigilwa watuhu wawoni, na watuhu walonga Mbuli Yedi ya Kulisito na watuhu watende wadima wazumizi na wahinyi.

¹² Kadamanya ivyo kuwaika vyedi wantu wa

Chohile kwandima ya kusankanila, chani mwili wa Kulisito uzengwe. ¹³ Ivyo chose chiubwile umwenga wo uzumizi wetu na kummanya Mwana ywa Chohile, chitende wantu wakwile, chikale saviya Kulisito mwenye. ¹⁴ Ivyo hachitende saviya wana wadodo naho, saviya ngalawa chikadulwa na kufiliswa uko na uko kwa chila mpeho ya mahinyo ya udanti, wantu wadanti wakuhinya chani wawazaganye wantu watuhu kwa ubala. ¹⁵ Mna chikalonga ichindedi kwa ungi, nachikule mwe mbuli zose kubula kutenda saviya Kulisito, uyo ni mtwi. ¹⁶ Kwa ulongozi wakwe, vitago vyose vya mwili vyatozana hamwenga kwa nyuje zakwe zose, ivyo chila chitago chadamanya ndima yakwe viya vikunga, mwili wose wakula na kwezenga mwe ungi.

Wikazi mhya mwa Kulisto

¹⁷ Elo kwa zina dya Zumbe, nawafundani vino msekwikala naho saviya wantu hawemmanyize Chohile, wakutimila fanyanyi zawo za bule, ¹⁸ na wata fanyanyi zijeligwe chiza. Wantu wano hawatende hamwenga mo ujima ukwigalwa ni Chohile, kwaviya wowo ni wahezi naho wata myoyo midala. ¹⁹ Hawana soni hata kujeza nawo wejela mwe mbuli za chihezi naho hawakudaha kwechinda kudamanya mbuli zose zihye nakungisa vilozize.

²⁰ Mna nyuwe hamhinile ivyo mwa Kulisito
²¹ Ni chindedi kugamba namwiva vyedi mbuli za Yesu, naho mhinywa vikumlanga yeye ichindedi chimwakwe. ²² Elo lekani lujendo lwenyu lwe nkongo saviya mntu akuhambula suche, ludya

lo untu wenyu wa kale lwendile lukawabindani kwa tama zakwe zikudanta. ²³ Kweikeneni uhya mwe myuye yenyu na mwezifanyanyi zenyu. ²⁴ Mtende na untu uhya saviya akuvika suche mpya, aumbigwe kwa mligano wa Chohile ukwelagisa mwe wikazi wedi na utondowazi.

²⁵ Elo, lekani udanti! Chila yumwe amgambile mzumizi mnyawe chindedi kwaviya chila yumwe ywetu ni chitago cha mwili wa Kulisito. ²⁶ Uneva mkehiwa msekuzumila maya yenyu yawatende mdamanye masa, naho msekwikala na maya kubula zuwa dikaswa.

²⁷ Msekumwinka Mwavu luhenyu. ²⁸ Mbavi asekubawa vituhu, mna ni vyedi ahikilize kudamanya ndima yedi kwa mikono yakwe atende na chintu cha kumwambiza mchiwa. ²⁹ Mbuli zihye zisekujeza kulaila mwe milomo yenyu, mbuli zenyu zitende zedi zikuwazenga watuhu, chani ziwambize wakuwetegelezani.

³⁰ Mse kumjela chinyulu Muye Ukukile ywa Chohile, kwa uyo mfamikwa kubula zuwa dya kukombolwa. ³¹ Elo, lekani kulemana na wihi na maya na lwasu na mahuluto. Lekani chila wihi! ³² Mtende na moyo wedi na kufilana mbazi na chila yumwe na amlekeile mnyawe saviya Chohile akuwalekeila nyuwe mwa Kulisito.

5

Wikazi mo Ulangazi

¹ Ivyo, mtimilizeni Chohile, kwaviya nyuwe mwi wanawe akunga. ² Mwikale mwe ungi saviya Kulisito achungile na kulavya ujima wakwe kwa chausa chetu kelavya mwenye

saviya jeleko na lavyo dya koka dina mpofa ina mhempe ikumuwigila Chohile.

³ Kwaviya nyuwe mwi wantu wa Chohile, ivyo uchilanga, uzavu wowose udyu hegu ubafu visekujeza kulongwa mwenyu hata hadodo.

⁴ Naho milosi ikujela soni, ya uhezi hegu uhungu, yose ayo haiwagilwe kwenyu milosi ya kumtoga Chohile niyo iwagilwe. ⁵ Mmanye chindedi kugamba mjenda uyaga yoyose hegu mwavu hegu mwihi, wihi waligana na kuvikila tukulu, hegu mntu yoyose esaivyo hatende na ulisi mo useuta wa Kulisito na Chohile.

⁶ Msekuzumila kudantwa ni mntu kwa milosi ya chihezi kwaviya, kwa chausa cha mbuli saizo maya ya Chohile yawezila wose wakulemela kuzumila. ⁷ Elo, msekuhangana hamwenga nawo. ⁸ Umo kale nyuwe mwendaga mwe chiza, mna haluse nyuwe mwi mwe ulangazi kwa kulungana na Zumbe. Ikalani saviya wana wa mo ulangazi, ⁹ kwaviya malailo ya ulangazi ni wedi na uwagilwa na chindedi. ¹⁰ Jezani kumanya yadya yakumuwigila Zumbe. ¹¹ Msekwehanga na mbuli zihiye za mwechiza, mna ikani pwilili.

¹² Mbuli zikudamanywa kwa chinyele ni soni hata kuzilonga. ¹³ Mna mbuli ziya zikulangazwa ni ulangazi zatenda pwilili, chindedi chakwe chagubulwa, ¹⁴ naho chila chikuwoneka chilangazizwa. Nivyo vikuleka

“Inuka weye ugonile,

uyuka,

Kulisito naye nakulangaze.”

¹⁵ Elo, msinyise ivyo mkwikala, Msekwikala enga wahezi, mna saviya wata umanyi. ¹⁶ Jesani

vyedi luhenyo mnanalo kwaviya mazuwa yano yaiha. ¹⁷ Elo, msekutenda wahezi, mna mmanye ungi wa Zumbe.

¹⁸ Msekukolwa kwaviya namdamanye mbuli hemwimanyize, mna mlongozwe ni Muye Ukukile. ¹⁹ Longani kwa milosi ya chitabu cha Zabuli, mchemeleni Zumbe nchemo za Zabuli kwa kuhongeza mwe myoyo yenyu. ²⁰ Mhongezeni Chohile Tate kwa chila chintu mazuwa yose kwa chausa cha yose, kwa sila ya zina dya Zumbe dyetu Yesu Kulisito.

Wikazi wedi wa Wavyele na Wagosi zawo

²¹ Mwivane wenye kwa wenye kwa kumtunya Kulisito.

²² Wavyele waweve wagosi zawo enga kumwiva Zumbe. ²³ Kwaviya mgosi ana useuta mwa mkaziwe, enga viya Kulisito eli na uzumbe mwe wadya wamzumile Kulisito naye mwenye ni Mhonyi ywa wamzumile Kulisito, awo ni mwili wakwe. ²⁴ Enga viya wadya wamzumile Kulisito wakumwiva Kulisito, saivyo wavyele waweve wagosi zawo mwe mbuli zose.

²⁵ Nyuwe wagosi, waungeni wavyele wenyu enga viya Kulisito awaungile wamzumile, kelavya ujima wakwe kwachausa cha ivyo adyungile, ²⁶ atendaga vino chani alenguse bunga dya wamzumile Kulisito kwachausa cha Chohile, akalengusa kwa mazi na kwa ulosi. ²⁷ Adamanyaga vino chani awatende wose wakumzumila watende wakwe, wakukile naho wedi vitendese, wamzumile Kulisito hewena katitu hegu kekonyize hegu lema dyodyose.

²⁸ Ivyo, wagosi wawaunge wavyele wawo enga mili yawo wenye. Akumunga mkaziwe eunga mwenye. ²⁹ Hahali mntu yoyose akuwihiwa umwili wakwe, mna aulisa na kuuvisa, saviya Kulisito naye akudima wamzumile. ³⁰ Kwaviya suwe chivitago vyo mwili wakwe. ³¹ “Ivyo mgosi namwase tati yakwe na mami yakwe natimilane na mkaziwe, nawo waidi nawatende mwili umwenga,” ³² Chinyele chino ni chikulu, mna nalonga mbuli za Kulisito na wamzumile Kulisito. ³³ Mna yawaungani nanywi chila mgosi amwunge mkaziwe enga viya akweunga mwenye, mvyele naye amtunye mgosiwe.

6

Wana na welesi wawo

¹ Nyuwe wana, weveni welesi wenyu mo kulungana na Zumbe kwaviya mbuli ino yamuwagila Chohile. ² Iwandikwa mwa Mawandiko “Watunyeni tati zenyu na mami zenyu”. Uno ni mwiko wa nkongo wongezekele mwe viya alongaga, nuko kugamba, ³ “Mbuli zako zichume naho wikalise mwe isi.”

⁴ Nyuwe watati zamntu, msekuwaihiza wana wenyu mna waleleni kwa kuwalagisa vikuwagila na kuwahinya ya Zumbe.

Watumwa na Mazumbe

⁵ Nyuwe watumwa, weveni maseuta wenyu wa chimwili hano he isi, kwa nkama na kuzingiza tendani ivyo kwa moyo uchumile enga kugamba mwamsankanila Kulisito. ⁶ Damanyani ivyo suko du umo wakawasinyani chani mwekombe

kwawo, mna sankanilani kwa moyo saviya akunga Chohile kwaviya nyuwe mwi watumwa wa Kulisito. ⁷ Mdamanye ndima yenyu ya utumwa kwa kubweda, saviya wakumsankanila Zumbe, sawo wantu du. ⁸ Kumbukani kugamba Zumbe namlihe chila mntu kuligana na ntendwa zakwe zedi, atende alekelwa hegu mtumwa.

⁹ Nanywi mkusankanilwa, watendeleni ivyo watumwa wenyu, mleke kuwatisa. Kumbukani kugamba nyuwe nanywi saviya weli wowo, mnanaye Zumbe uyudya kwembingu, uyo haku-damanya kwa kupagula.

Nkondo ya chimuye

¹⁰ Elo, kwa kubindiliza, mtoge mo kulungana kwenyu na Zumbe kwa nguvu zakwe nkulu.

¹¹ Guhani viziha vyose vya nkondo akuwenkani Chohile chani muuhige mzungu wa Mwavu.

¹² Kwaviya nkondo yetu siyo nkondo ya wantu we isi ino, mna ni nkondo ya useuta na udahi we isi ukulanga wakulu wa chiza, kulanga wankondo wa mpepo zose zihye zikulongoza mo ulanga hamwenga na mwe si ya chiza cha wihi. ¹³ Kwachausa icho, guhani viziha vyose mwinkigwe ni Chohile chani zuwa diya dikabula mdahe kugomba nkondo ya wehi naho mkaduma kugomba inkondo, namtende mchei mtogile.

¹⁴ Ivyo kwemalanyeni uchindedi utende enga msipi mwe chigudi chenyu, uwagila utende enga nchingo ya chuma ya kuchinda mwe chifua, ¹⁵ nkwinia ya kulonga Mbuli Yedi ya utondowazi itende saviya makwapa mwe viga

vyenyu. ¹⁶ Kujinka ayo yose, mtende na uzumizi mazuwa yose enga nchinga mwe mikono yenyu, iwadahize kufulugusa mifulo ya moto ya yudya Mwihi. ¹⁷ Uhokeleni uhonyi enga nkofiya yenyu ya chuma, na ulosi wa Chohile enga bamba mkwinkwa ni Muye Ukukile. ¹⁸ Lombezani kwa Chohile mazuwa yose, mkalombeza wambizi wa Chohile. Lombezani kwa Chohile chila nkanana kwa nguvu za Muye Ukukile. Chelezani na msekusokela mkalombeza Chohile kwachausa cha wantu wose wa Chohile. ¹⁹ Nilombezezani chani Chohile aninke ulosi wa kulonga. Ivyo nanidahe kuwagambila wantu sine woga chinyele cha Mbuli Yedi. ²⁰ Miye ni mchimaila ywa Mbuli Yedi ya Kulisito, ukaleka vino haluse nimwe chifungo. Elo mnilombezeze chani nilonge sine woga viya vikuwagila kulonga.

Ndamsa za nkomelezo

²¹ Tikiko, mlukolo ywetu chikungisa naho mindima mkanuni mo kudamanya kwetu na Zumbe, nawenkeni mbuli zangu zose mdahe kumanya chiya hudamanya. ²² Namsigila kwenyu kwachausa chino chani awagambileni mbuli zetu mdahe kumanya mbuli zetu na kuwajela moyo.

²³ Nawaungilani nyuwe walukolo wangu, utondowazi, ungi na uzumizi kulaila kwa Chohile Tate na kwa Zumbe dyetu Yesu Kulisito. ²⁴ Nawaungilani mbazi za Chohile wose hewekuleka kumunga Zumbe dyetu Yesu Kulisito.

Lagano hya
The New Testament in the Zigua language of
Tanzania

copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Zigua

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Zigua

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

3de16edb-af58-5e1e-a052-fe27295c9b15